

(P)

Anul teatral 2004 la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași

Biografia artistică a Naționalului ieșean a avut în stagiunea trecută un parcurs ramificat, dar evolutiv, în căutarea mult reclamatei identități, cu „opriri” în dreptul unor opțiuni, credem, esențiale pentru agenda unei instituții ce reprezintă una dintre cele mai expresive componente ale culturii, fidelă, în egală măsură, exigenței artistice, dar și plăcerii estetice.

Primăvara teatrală a început la Iași sub semnul lui Cehov, în perioada 26–30 aprilie 2004, fiind organizat aici *Festivalul Internațional de Teatru „A.P. Cehov”*, manifestare singulară în România, dedicată împlinirii unui secol de la moartea celebrului dramaturg. Teatrul Național, Iași (*Despre efectul dăunător al nostalgiei*), Teatrul Dramatic din Moscova (*Trei surori*), Teatrul Dramatic Rus de Stat „A.P. Cehov” din Chișinău (*Patimile după Andrei*), Teatrul Dramatic „Sava Dobropodni”, Silistra (*Ursul*), Teatrul Municipal „Tony Bulandra”, Târgoviște (*Pescărușul*), Teatrul de Comedie, București (*Poiana boilor*) și Teatrul „Andrei Mureșanu”, Sf. Gheorghe (*Trei surori*) au onorat invitația de a ne aduce, pe parcursul a cinci zile de festival, „starea de Cehov”, starea de răscruce, starea de metaforă.

Premierele anului 2004 s-au numărat de la celebrarea anului Ștefan cel Mare prin montarea fastuoasă a spectacolului *Apus de soare* de B.Șt. Delavrancea în regia lui Eugen Todoran, cu Petru Ciubotaru în rolul voievodului – o creație regizorală și actoricească dinamică, rafinată, cu o dimensiune a omenescului firesc integrată în mod deosebit. A urmat apoi un alt regal actoricesc, oferit de câțiva „gri” ai scenei ieșene: Sergiu Tudose, Violeta Popescu și Constantin Popa în *Cabotinel* lui Osborne (regia Cezar Ghioca), celebra piesă a irlandezului Brian Friel *Dansează... fetele Mundy!*, „înscenată” de Ada Lupu cu un „caré de dame și ași” care au garantat succesul și, spre sfârșitul stagiunii, *Viața furată* a lui Assimakopoulos, în regia lui Ovidiu Lazăr, o poveste de lângă noi, într-un spectacol articulat și foarte actual.

Desfășurată în prima parte a stagiunii teatrale 2004/2005 (23–30 octombrie) ediția a III-a a Festivalului Internațional de Teatru „Avram Goldfaden” a continuat să-și croiască un nume redevabil în panoplia festivalurilor de gen (din țară și din străinătate), concentrându-se pe aceleași obiective: dinamizarea comunicării și cunoașterii interculturale. Și de această dată, festivalul a avut o amprentă specială datorată tematicii Holocaustului, prezentă în majoritatea spectacolelor invitate. Axat mai mult pe eșantionul teatru-muzică, „Goldfaden 2004” a atras prin claritatea, ținuta și diversitatea evenimentelor selectate.

Festivalul a fost deschis de filmul lui Radu Gabrea *Pomul verde sau de la shtetl la Broadway* (după un scenariu de Manase Radnev), un film despre povestea fascinantă a lui Avram Goldfaden, la baza căruia stă conceptul de „unitate culturală central-europeană“.

Spectacolul *Salomeea* de Oscar Wilde (premieră a teatrului-gazdă), în regia lui Alexander Hausvater, a fost primul din seria spectacolelor de teatru prezente în festival. Provocatoarea montare a sfidat tiparele convenționale, ademenind spectatorul într-un pelerinaj în lumea simbolurilor guvernată definitiv de iubire. Spectacolele *Ghetto* de J. Sobo (Chișinău), *I Can Cray* de Miri Ben Shalom (S.U.A.), *Cofetăria* (Israel), *Direct din Amsterdam: Annee Frank*, *Astă-seară: Lola Blau* de George Kreisler (T.E.S. București, ambele) au abordat, într-un haină dramatică foarte modernă și de o mare expresivitate, teme care evocă Holocaustului și consecințele lui. *Livada de portocali* de Yosif Bar Yosef (Teatrul Municipal din Bacău), *Ultima romanță a lui Rafael* (Israel), *Contrabasul* de Suskind (Centrul Cultural Evreiesc, Chișinău), *Now You're Talking* (Marea Britanie) sau concertul de muzică *klezmer* al trupei Freigish au completat afișul festivalului, în încercarea de a echilibra avangarda și tradiția teatrală prin diversitatea autorilor, stilurilor sau generațiilor.

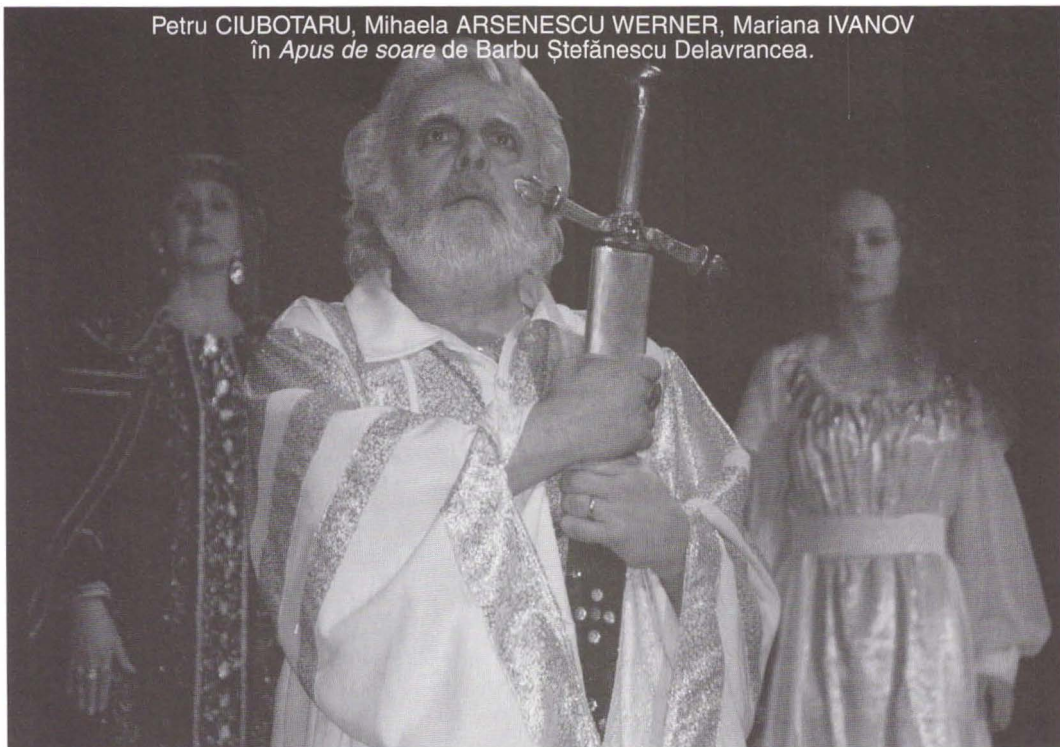
Festivalul „Goldfaden“ reprezintă, așadar, pentru Naționalul din Iași, un eveniment semnificativ, foarte mediatizat, iar anul 2004, suntem siguri, i-a adus consacrarea.

Sala Studio „Teofil Vâlcu“ a teatrului ieșean a găzduit și ea două premiere: admirabilul recital de poezie *Bolnav de noapte-i bietul arlechin*, susținut de actorii Petru Ciubotaru și Haruna Condurache – o boare de metaforă de la la suflet la suflet și, în cadrul programului „*Dramaturgi români de azi pe scena Naționalului ieșean*“, spectacolul *Banii n-au miros* de Pașcu Balaci, o comedie spumoasă, „licitată“ de public, cu un text original și extrem de actual. La acestea se adaugă două producții ale Universității de Arte „George Enescu“ – Secția actorie: *Unchiul Vanea* de Cehov (clasa Cornelia Gheorghiu–Ovidiu Lazăr) și *De ce fierbe copilul în mămăligă?* de Aglajă Veterany, un spectacol de Dana Coșeru (clasa Sergiu Tudose – Petre Ionescu).

Nu au lipsit, în 2004, nici festivalurile la care Iașul și-a prezentat producțiile; a fost o toamnă festivalieră aglomerată, în care ne-am semnalat din plin prezența: „Festivalul Umorului“ de la Vaslui și „Festivalul Teatrului de Comedie“ de la Galați cu *Despre efectul dăunător al nostalgiei după Cehov*; Festivalul Internațional de Teatru de la Piatra Neamț și Festivalul de Dramaturgie Contemporană de la Brașov cu *Dansează... fetele Mundy* de Brian Friel; Festivalul de Dramaturgie Românească de la Timișoara cu *Apus de soare* de B.Șt. Delavrancea, spectacol care, prezent în turneu și la Chișinău, a cinstit Ziua Națională a României, dar și încheierea manifestărilor dedicate Anului Ștefan cel Mare și Sfânt în Republica Moldova.

A fost un an cu o agendă concentrată, un an ticsit de evenimente, în care Naționalul ieșean s-a „călit“ întru creativitatea autentică și profesionalism, căutând în desişul eclectic al acestui început buimac de mileniu inspirația care să-i rotunjească personalitatea.

Petru CIUBOTARU, Mihaela ARSENESCU WERNER, Mariana IVANOV
în *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu Delavrancea.

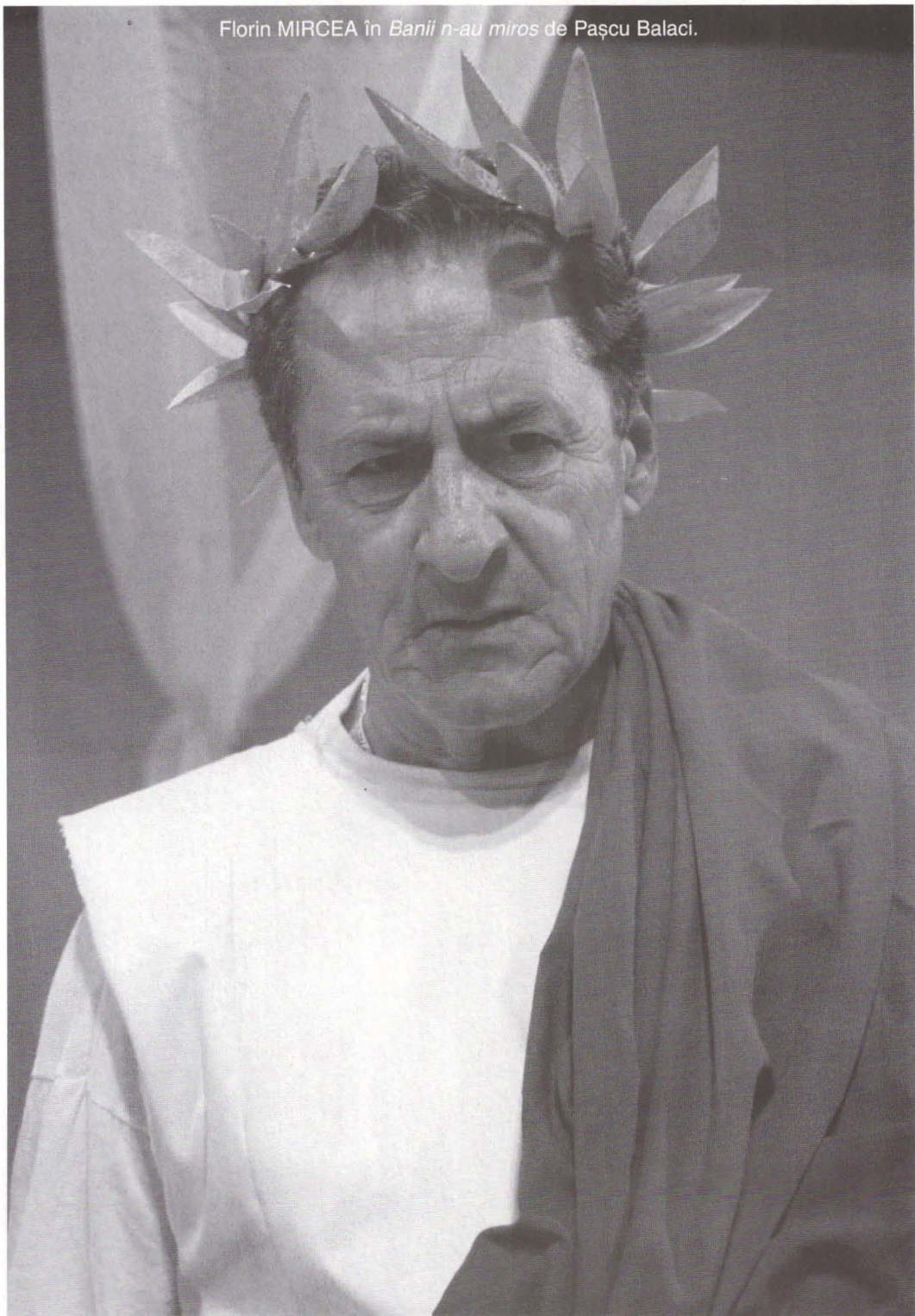
Adrian PĂDURARU în *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu Delavrancea.

Haruna CONDURACHE în *Bolnav de noapte-i bietul arlechin* – recital de poezie.

Florin MIRCEA în *Banii n-au miros de Pașcu Balaci*.

Doina DELEANU și Emil COȘERU în Salomeea de Oscar Wilde.

Adi CARAULEANU în *Salomeea* de Oscar Wilde.

Catinca TUDOSE și Violeta POPESCU în *Cabotinul* de John Osborne.

Scenă din *Banii n-au miros de Pașcu* BALACI.

Adi CARAULEANU și Irina RĂDUȚU-CODREANU în *Dansează... fetele Mundy!* de Brian Friel.

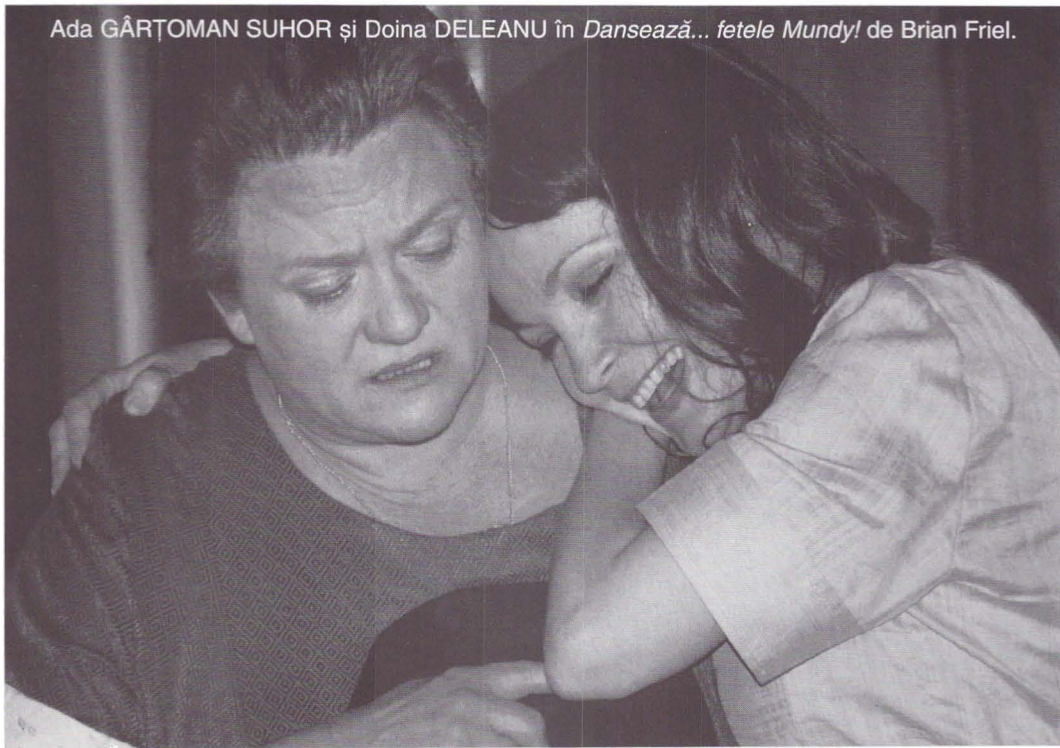
Sergiu TUDOSE în *Cabotinul* de John Osborne.

Constantin POPA în *Cabotinul* de John Osborne.

Ada GĂRȚOMAN SUHOR și Doina DELEANU în *Dansează... fetele Mundy!* de Brian Friel.

Scenă din *Viață furată* de Kostas Assimakopoulos.

